

सीरियल किलर हे जन्म घेतात की घडवले जातात या सामाजिक संघर्षाचा पूर्वअभ्यास

संशोधक विद्याथी
दृष्टीचर्या सुरेश तायडे¹
पीपल कॉलेज ऑफ फॉरेंसिक सायन्स
अँड सायबर सेक्युरिटी.

संशोधन मार्गदर्शक
डॉ. सुनीता वाटोरे²
कला महा विद्यालय
नांदुर घाट , बीड

सारांश :

व्यक्तीला विचलित वर्तनाकडे किंवा दूर खेचणारे अंतर्गत आणि बाह्य घटक असतात .सामाजिक संघर्ष सिद्धांत गुन्हेगार बनवले जातात ते जन्मत नाहीत या शक्यतेवर चर्चा करते .बुद्धिमत्ता, विचार, स्मृती, कल्पनाशक्ती किंवा मारेकऱ्याची भाषा ही त्यांच्या हत्येची मानसिक कारणे नाहीत, तर त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाचे खोल झरे आहेत. सीरियल किलर का मारतात? ते जन्माला येतात की बनतात? सीरियल किलर्सच्या दिशेने मुख्य युक्तिवाद हा आहे की ते जन्माला आले आहेत किंवा बनवले आहेत कारण ते जे आहेत ते बनले आहेत किंवा सुरुवातीच्या आयुष्यातील अनुभवांमुळे ते हत्या करतात. जर ते मारेकरी म्हणून जन्माला आले असतील तर ते अनुवांशिक आहे का ?परंतु याचा कोणताही पुरावा नाही परंतु असे म्हणता येते की त्यांना बनवले गेले आहे.सीरियल किलर हे जगामध्ये खूप प्रसिद्ध आहेत आणि बरेच लोक असा तर्क करतात की सीरियल किलर कशामुळे हत्या करत जातो. सीरियल किलर्सना ते काय करत आहेत याची जाणीव नसते आणि ते एक विशिष्ट मार्ग निवडतात. मानसशास्त्रज्ञांनी बऱ्याच काळापासून एकाधिक खून किंवा सीरियल किलर या विषयावर संशोधन केले आहे. या अभ्यासांमध्ये मानसशास्त्रज्ञांच्या मुख्य प्रश्नांची उत्तरे देण्याचा प्रयत्न करतात ते आहेत: मारण्याची मोहीम कोठून उद्भवते? इतरांपेक्षा काही व्यक्तींमध्ये मारण्याची इच्छा अधिक शक्तिशाली का आहे? मारेकऱ्यांना त्यांच्या पीडितांबद्दल सहानुभूती आहे का? हे प्रश्नांचे फक्त एक अंश आहेत आणि सर्वात जास्त संघर्ष हा आहे की सीरियल किलर हे जन्मत आहेत की त्यांना वातावरणाने जन्म देतो ? सीरियल किलरच्या संदर्भातील या प्रश्नांची उत्तरे शोधणे चालू आहेत .दुर्दैवाने, कोणतीही ठोस उत्तरे सापडली नाहीत आणि संशोधन चालू आहे.

शीर्षक :

सीरियल किलर हे जन्म घेतात की घडवले जातात या सामाजिक संघर्षाचा पूर्वअभ्यास

प्रस्तावना :

सीरियल किलरची व्याख्या सामान्यतः एक अशी व्यक्ती म्हणून केली जाते ज्याने तीन किंवा अधिक लोकांना एका महिन्यापेक्षा जास्त कालावधीत मारले आहे, आणि ज्याच्या हत्येचे कारण मानसशास्त्रीय घटकांवर आधारित असू शकते (सिंगर आणि हेन्सले, 2004). सीरियल किलर्स मध्ये वैशिष्ट्यपूर्णपणे इतरांबद्दल सहानुभूतीचा अभाव असतो त्यांच्या मनात त्यांनी केलेल्या कृतीबद्दल अपराधीपणाची भावना स्पष्टपणे अनुपस्थितीत असते त्यात वरचेवर मोहक दिसणारे हे भक्षक आपल्या संभाव्य बळींना विनाशाच्या जाळात सहज आकर्षित करतात आधुनिक मानसशास्त्राच्या आगमनापूर्वी ज्यांना राक्षस म्हटले जात होते त्या सीरियल किलर्सला घडवण्यात कोणती गोष्ट सहाय्य करते? हा गुन्हेगारी शास्त्रातील अजूनही अनुत्तरीत प्रश्न आहे असं काय आहे जे एका माणसाला दुसऱ्या माणसाची शिकार बनवतो? (Dr.michael stone, Columbia)(मीचेल स्टोन , कोलंबिया) राग, रोमांच, फायदा ,गरज ,समोरच्याची लक्ष वेधणे असे कित्येक हेतू गुन्हा मागे असतात. एक सीरियल किलर हा सामूहिक खूनी किंवा स्त्री किलर नसतो .(estimating the number of serial killers that were never caught) या पुस्तकातील संशोधनात आढळून आले की विसाव्या शतकाच्या उत्तरार्धात घडलेल्या खुनाच्या प्रमाणात खूप वाढ झाली आहे. जेव्हा सीरियल किलर त्यांच्या पहिल्या बळीचा खून करतो तेव्हा तो चक्रीय यंत्रणा सारखे कार्य सक्रिय करतो एखाद्या व्यसनाधीनाप्रमाणे वर्तुळाकार कक्षेत जटील मानसिक प्रक्रियेत प्रवेश करतो ज्यामुळे ते पुन्हापुन्हा हत्या करत जातो. सीरियल किलर साठी त्याची कल्पनाशक्ती खूप मोठी भूमिका बजावते कारण तो दुसऱ्याच्या मनावर प्रभुत्व मिळवण्याच्या कल्पना करू लागतो जीवन व मृत्यूचे निर्णय घेण्याची शक्ती सर्वशक्तिमानतेची भावना निर्माण करते जेव्हा त्याची ही भ्रामक कल्पनाशक्ती शिखरावर पोहोचते तेव्हा तो त्याच्या हत्येचा कृतीचा आनंद घेतो जोपर्यंत नवीन भावनिक गरज किंवा बळजबरी त्याला हत्या करण्यासाठी आकृष्ट करत नाही. सीरियल किलर साठी हत्या ही गेम जिंकण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या चेकर्स प्याद्यासारखी असते.(मुनिपिलेशन अँड डार्क सायकॉलॉजी)(manipulation and dark psychology by Robert sparkle) संशोधनाचे महत्त्व प्रस्तुत संशोधन हे सीरियल किलर हे जन्म नाही घेत तर त्यांना घडवले जाते या सामाजिक संघर्षाचा तसेच सीरियल किलरच्या मानसिकता आणि त्यांना एक भक्षक बनवण्यास आकृष्ट करणाऱ्या घटकांचा आढावा घेतो.

संशोधनाचे उद्दिष्टे-

- 1) सीरियल किलरमध्ये आढळणारी एक सामान्य पार्श्वभूमी.
- 2) सीरियल किलर मध्ये सहानुभूतीचा अभाव असतो?
- 3)सीरियल किलर्स कोणत्या आधारावर पीडितांची निवड करतात व त्यांच्या विचारांच्या व कृतींचा टप्प्याचा आढावा
- 4)सीरियल किलरला काय प्रेरणा देते?

विशेषण :

1) सीरियल किलरमध्ये आढळणारी एक सामान्य पार्श्वभूमी.

सीरियल किलर त्यांच्या कृतीबद्दल नेहमीच अनेक लोकांसाठी आकर्षण ठरतात. एखादी व्यक्ती एवढी चवताळलेली आणि मनोरुग्ण होऊ शकते की ती एक नव्हे तर तीन किंवा अधिक व्यक्तींचा खून करण्यापर्यंतचा विचार करते आणि कृतीतही आणते हे अभ्यासाचे एक विचित्र क्षेत्र आहे. बऱ्याच अभ्यासांची तपासणी केली असता अनेक घटनानमध्ये मानसिक पैलूंची एक सामान्यतः पाश्र्वभूमी आढळली. बहुसंख्य; मारेकऱ्यांत असे आढळून आले आहे की त्यांचे बालपण तुटलेले किंवा अपमानास्पद होते कुटुंबापासून दूर पालकांची कमी किंवा कोणतीही काळजी नसलेले आणि कुटुंबातील सदस्यांशी कोणतेही सकारात्मक सामाजिक संबंध नसलेले होते.

लहान मुलांचा मेंदू हा खूप संवेदनशील व नाजूक असतो एखादी लहानशी घटना सुद्धा त्यांच्यावर खूप मोठा परिणाम करते अशातच त्यांच्यावर शारीरिक, लैंगिक अत्याचार, कुटुंबिक बिघडलेले कार्य भावनिक दृष्ट्या दुर किंवा अनुपस्थित पालक अशा आघातातून त्यांचे बालपण गेलेले असते (जे. ऑलिव्हर कन्नय, ऑगस्ट 2018)(J.oliver conroy, aug 2018) ही अस्थिर पार्श्वभूमी एखाद्या व्यक्तीसाठी काय करणे सामान्य आहे याच्या विसंगत कल्पना विकसित करण्यास पुरेशी ठरते. उदाहरणार्थ, इतर व्यक्तींचे लैंगिक शोषण करणे किंवा जास्त हिंसाचार करणे, आणि त्यांनी ज्या वर्तनाचा सामना केला आणि जो भूतकाळ जगला त्या वर्तनाची पुनरावृत्ती करणे, शेवटी ते अधिकाधिक हिंसक बनतात. अनेक हत्यांची पातळी गाठतात. हे त्रासदायक संगोपन व्यक्तींना सामान्य वर्तनाचा एक संच विकसित करण्यापासून प्रतिबंधित करते जो संच विशिष्ट परिस्थितींमध्ये आपण कसे वागले पाहिजे आणि आपण इतरांसोबत कसे सामाजिक बंधन ठेवले पाहिजे हे ठरवत असतो. हे त्यांना सामाजिकदृष्ट्या मागासलेले बनवते, तथापि, बाहेरून, ते सामान्य वाटतात, परंतु गुप्तपणे, त्यांना वाटते की ते एका प्रकारे इतर लोकांपेक्षा वरचे आहेत आणि ते सामान्य लोकांशी संवाद साधण्यास योग्य नाहीत कारण ते त्यांचा दर्जा कमी करत आहेत. म्हणून, ते इतर लोकांशी संवाद टाळण्याचा शक्य तितका प्रयत्न करतात, परंतु जेव्हा ते गून्हा करतात तेव्हा ते सामान्यपणे वागतात. असे आढळून आले आहे की बाल शोषण हे केवळ शारीरिक आणि मानसिक असल्याचे दिसून येत असले तरी, या कृत्याचा पीडितांवर मोठ्या प्रमाणात परिणाम होतो (कॅसल आणि हेन्सले, 2002). हे आघात व्यक्तीची विचारसरणी भ्रष्ट करतात आणि भयपटाला कारणीभूत ठरतात. प्रसिद्ध सिरीयल किलर्समध्ये बालपणातील गैरवर्तन सामान्य असल्याचे आढळून आले आहे. 90 टक्के सिरीयल किलर च्या चरित्रात बालपणी झालेले आघात हा केंद्रबिंदू आढळला (अमेरिकन प्रेडेटर मॉरीन कॉलाहान द्वारे)(American predator by Maureen Callahan) आता प्रश्न असा येतो की जर असे काही आघात सिरीयल किलरच्या आयुष्यात झाले असतील किंवा त्यांचा मेंदू अविकसित असेल तर त्यांना त्यांच्या कृतीसाठी जबाबदार धरवे का? (लॅंडसे फेय लिखित लॅंडसे फेय) (Jane steele by Lyndsay faye) यातील संशोधनानुसार अनुमान काढला तर शंभर मुले अपमानास्पद बालपणात जरी वाढली असली तरी ती सर्व सिरीयल किलर बनत नाही त्यापैकी एखादा सिरीयल किलर ठरतो येथे सर्व गोष्टी गुन्हेगारीवर येतात सिरीयल किलर त्यांच्या मजबुरी नुसार आणि वातावरणानुसार वागणे निवडतात.

2) सिरीयल किलर मध्ये सहानुभूतीचा अभाव असतो?

अनेक अभ्यासांनी असे सूचित केले आहे की त्यांच्या मनोरुग्ण स्वभावामुळे, सिरीयल किलरना त्यांच्या पीडितांबद्दल, त्यांच्या जवळच्या कुटुंबांबद्दल किंवा सामान्य लोकांबद्दल सहानुभूती आहे हे माहितच नसते. त्याऐवजी, ते इतर व्यक्तींचे निरीक्षण करून सामान्य मानवी आचरणाचे अनुकरण करण्याचे प्रशिक्षण स्वतःला देतात. ही सर्व त्यांची एक नियंत्रित कृती असते ज्याचा उद्देश लोकांना त्यांच्या सापळ्यात अडकवण्याआधी त्यांना फसवायचा असतो. सिरीयल किलर्सना अभिनय करण्याची नैसर्गिक इच्छा असलेले अभिनेते म्हणून वर्णन केले जाते. (मोर्स, 2011) हेन्री ली लुकास (1936-2001), एक ज्ञात सिरीयल किलर ज्याने 11 लोकांना ठार मारले, त्याने सिरीयल किलर चे वर्णन करतांना म्हणले, "सिरीयल किलर चित्रपट स्टार सारखे असतात, जे फक्त आपली भूमिका बजावत असतात. (सिंगर आणि हेन्सले, 2004). जॉन वेन गॅसी (1942-1984) नेहमी विदूषकसारखा पेहराव करत असे. टेड बंडी (1946-1989) न्यायाधीशांना म्हणाला "मी सध्या एका वकिलाच्या भूमिकेत आहे !" यापूर्वीही टेड बंडीने एका संकटनिवारण केंद्राचा दयाळू सल्लागार असल्याचे भासवले होते. (अरोगो आणि ग्रिफिन 2004)(Arrigo and Griffin, 2004). सिरीयल किलर्सना प्रभावाचे स्थान धारण करणे आवडते. गॅसी एक उत्साही, मैत्रीपूर्ण होती आणि जेसीस ही नेतृत्व प्रशिक्षण आणि नेतृत्व मंचाची सदस्य देखील बनली. अनेक सिरीयल किलर देखील सैन्यात सामील झाले आणि डेव्हिड बर्कोविट्झसारखे सक्रिय सदस्य झाले. पोलिसांची भूमिका बजावणे हा मात्र त्यांचा आवडता वेश आहे. पोलिसांची ओळख घेऊन जाणे आणि पोलिसांसारख्या दुचाकीवरून फिरणे हे सिरीयल किलर्सना महत्त्वाचे वाटत नाही तर त्यांच्या संशयास्पद बळीपर्यंत त्यांना सहज पोहचता येते. तरीही, जेव्हा सिरीयल किलर पकडले जातात, तेव्हा ते "वेडेपणाचा मुखवटा" धारण करतात. एकापेक्षा जास्त व्यक्तिमत्व विकार (dissociative identity disorder), स्किझोफ्रेनिया किंवा मनोविकार असल्यांचं भासवतात, जे त्यांना त्यांच्या गुन्हांपासून मुक्त करू शकतात. (अरिगो, बी. आणि ग्रिफिन, ए. (2004). टेड बंडी एकदा म्हणाला होता "पृथ्वीवरचा एखादा माणूस जर कमी झाला तर काहीएक फरक पडणार नाही" या विधानावरून सिरीयल किलर्सना त्यांच्या पीडितांबद्दल, जवळच्या कुटुंबियांबद्दल आणि सामान्य लोकांबद्दल सहानुभूतीचा अभाव दिसतो .

3) सिरीयल किलर्स कोणत्या आधारावर पीडितांची निवड करतात व त्यांच्या विचारांच्या व कृतींचा टप्प्याचा आढावा.

एक सिरीयल किलर उपलब्धता, असुरक्षितता आणि इष्टता यावर आधारित पीडितांची निवड करतात (हॉगर्टी 2009) (haggerty 2009) बळींच्या इष्टते मध्ये गुन्हेगाराच्या अनेक प्रेरणेचा समावेश असतो त्यात वंश, मानसिकता, लिंग व शारीरिक प्रकार किंवा सिरीयल किलर्सने स्थापित केलेले विशिष्ट निकष यासारख्या गोष्टींचा समावेश असतो. तसेच आर्थिक लाभ , लैंगिक गरज , द्वेष, पावर, श्रील याचाही समावेश असतो. (serial murder pathway for investigation behaviour analysis, unit 4 FBI)(सिरीयल मडर पथवेज फॉर इन्वेस्टिगेशन बेहविअर अनालिजिस, युनिट 4 फबीआय)

सिरीयल किलरच्या विचारांचे व कृतींचे टप्पे

विकृत विचारांचा टप्पा: हा सर्व सिरीयल किलरसाठी सामान्य मानसशास्त्रीय टप्पा आहे. हा विषय विचलित कृतीच्या परिणामाचे योग्य मूल्यांकन करू शकत नाही, कारण तो परिणामांचा विचार करण्यात अयशस्वी ठरतो आणि त्याच्या कृतींमुळे होणाऱ्या भावनिक समाधानात त्याला अधिक रस असतो. प्रेरक टप्पा: एकच घटना किंवा घटनांचा संच, जो वास्तविक किंवा काल्पनिक आहे, कारण या टप्प्यावर संक्रमण होते. उत्तेजना हे काहीतरी वैयक्तिक समजले जाते आणि विषयाची विकृत मानसिकता घटनांना असमान प्रतिसाद देते. आतील नकारात्मक उत्तराचा टप्पा: या टप्प्यावर खुन्याला अपुरेपणाच्या भावनांना सामोरे जावे लागते, विशेषतः जेव्हा त्याच्या सभोवतालच्या समाजाकडून त्याला नकारात्मक संदेश येतात. बाह्य नकारात्मक प्रतिसाद टप्पा: हा घटक विषयाला व्यक्ती म्हणून त्याच्या श्रेष्ठतेची पुष्टी करण्यास मदत करतो. त्याच्या गुन्हेगारी कृत्यांच्या संभाव्य परिणामांमध्ये कोणत्याही प्रकारचे स्वारस्य नाही. पुनर्संचयित करण्याची प्रक्रिया: हा टप्पा प्रक्रियेच्या सुरुवातीस विषयाला शिल्लक पुनर्संचयित करतो. आगामी खुनात वैयक्तिक जोखीम कशी कमी करता येईल याचाही मारेकरी विचार करतो. म्हणून, जेव्हा तो विषय चक्र पूर्ण करतो तेव्हा तो विकृत विचारांच्या टप्प्याकडे परत येतो. (Inside the Minds of Serial Killers: Why They Kill by Katherine Ramsland) (इन्साईड द माईंड ऑफ सिरीयल किलर)

4) सिरीयल किलरला काय प्रेरणा देते?

मानसशास्त्रज्ञांनी दीर्घकाळ संशोधन केले आहे की एखादी व्यक्ती इतकी हिंसक कशी बनते की ती सहानुभूती किंवा पश्चात्ताप नसतानाही अनेक लोकांना मारू शकते. काही सिरीयल किलर स्वतःला देवाने दिलेले कार्य पूर्ण करत असल्याचे किंवा उच्च अधिकाराचे एक स्वरूप म्हणून पाहतात. सिरीयल किलर त्यांच्या

कृत्यांकडे दुष्ट, मानवजातीसाठी धोका किंवा निंदनीय म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या समूहाच्या समाजाला शुद्ध करण्यासाठी आध्यात्मिक आवाहन म्हणून पाहतात. या श्रेणीत येणारे सीरियल किलर हे विशेषतः धोकादायक असतात, कारण ते वारंवार त्यांच्या कृतीला मानवजातीची सेवा आणि अनिवार्य मानतात. समस्याग्रस्त पार्श्वभूमी असलेले सीरियल किलर सहसा त्यांच्या बळीवर ताकत आणि अधिकार वापरण्यासाठी मारतात. हे सहसा त्यांच्या सुरुवातीच्या काळात असहायता आणि भीतीच्या भावनांमुळे उद्भवते. या श्रेणीमध्ये येणारे सीरियल किलर सामान्यतः त्यांच्या अनुभवांमुळे पछाडलेले असतात आणि इतरांना मारताना, त्यांना अनुभवलेले भयानक अत्याचार पुसून टाकणे किंवा बदला घेणे हे त्यांचे ध्येय असते. काही पालकांचा असा विश्वास आहे की कठोर शिस्तपालन केल्याने ते मुलाला कठीण जगासाठी तयार करण्यास मदत करतील, परंतु ते कधीकधी चुकीचे असतात. पालकांसोबत घनिष्ठ नातेसंबंध असल्याने मूल आयुष्यात नंतर इतरांवर विश्वास ठेवू शकते, याच्या अभावामुळे एकटेपणा येऊ शकतो आणि हिंसा हाच समाधान मिळवण्याचा एकमेव मार्ग आहे असे दिसते (कॅसल आणि हेन्स्ले, 2002). जेव्हा ही मुले प्रौढ होतात, तेव्हा त्यांना फक्त अधिकार आणि शक्ती चालवण्याच्या त्यांच्या कल्पना असतात. त्यांच्यात इतर लोकांबद्दल सहानुभूती किंवा प्रेम विकसित झालेले नाही, उलट, ते मानवांकडे त्यांच्या हिंसक कल्पनांमधून वस्तू म्हणून पाहतात. इतर सीरियल किलर पूर्ण रोमांच किंवा उत्साहासाठी इतरांची हत्या करतात. अशा मारेकऱ्यांचा मुख्य हेतू त्यांच्या पीडितांमध्ये वेदना वाढवणे किंवा भीती निर्माण करणे हा असतो आणि यामुळे त्यांना उत्तेजन मिळते. एखाद्या व्यक्तीस पकडणे आणि मारणे याचा थरार, आणि विविध माध्यमे आणि पोलिस कव्हेरेजद्वारे व्यापक लक्ष वेधून घेण्याचा विचार त्यांना मारण्यासाठी पुरेशी प्रेरणा असते. त्यांच्यासाठी, स्काय डायव्हिंग आणि मोटार बाईक स्टंट यांसारख्या उच्च जोखमीच्या कृत्या सारखे हत्या करणे ही 'उच्च' प्रदान वाटते. थ्रिल सीरियल किलर्स प्रामुख्याने अनोळखी व्यक्तींना लक्ष्य करतात. (नॉरिस, 1988). उदाहरणार्थ, रॉबर्ट हॅन्सनने त्याच्या एका पत्रात असे सूचित केले की, "[हत्या करणे] मला सर्वांत रोमांचकारी अनुभव देते तो एखाद्या मुलीसोबत वेळ घालवण्यापेक्षाही चांगला आहे" 1982 च्या हल्ल्यादरम्यान एक जिवंत बळीने कोरल वॉट्सन त्याच्याबद्दल "उत्साही आणि हायपर क्लॉपिन" म्हणून वर्णन केले तसेच हत्या करतांना तो उत्साही असल्यासारखा आवाज काढत होता, की हे मजेदार असेल" वॉट्सने त्याच्या बळींना मारून, वार करून, लटकवून, बुडवून, गुदमरून आणि गळा दाबून ठार केले होते.

(पेरी आणि लीच्टेनेवॉल्ड, 2010)(Perri and Lichtenwald, 2010).

निष्कर्ष :

सामाजिक संघर्ष हा आहेकी एखादा व्यक्ती सीरियल किलर म्हणून जन्मत नाही तर ती घडवली जाते आपल्या मधील बहुसंख्य लोकात चांगले पालकत्व आणि समाजकारणाचा अभाव असतो त्यामुळे जसे गेर-संपूर्ण सामाजिक प्राणी घडतात. तसेच मानसिक आघात, पालकांचे दुर्लक्ष, वार्डिट समजिकरण हेदेखील सीरियल किलर घडवण्यास जबाबदार आहे.

संदर्भ :

- 1) *अरिगो, बी. आणि ग्रिफिन, ए. (2004). सीरियल मर्डर अँड द केस ऑफ आयलीन वुर्नोस: अटॅचमेंट थियरी, सायकोपॅथी आणि प्रिडेटरि अॅग्रेसन. वर्तणूक विज्ञान आणि कायदा, 22 (3): 375-393. Arrigo, B. and Griffin, A. (2004). Serial Murder and the Case of Aileen Wuornos: Attachment Theory, Psychopathy, and Predatory Aggression. Behavioral Sciences & the Law, 22 (3): 375-393.
- 2) * (Dr. Michael Stone, Columbia) (मीचेल स्टोन, कोलंबिया) (estimating the number of serial killers that were never caught)
- 3) *(जे. ऑलिव्हर कन्रॉय, ऑगस्ट 2018) (J. Oliver Conroy, Aug 2018)
- 4) *Castle, T., & Hensley, C. (2002). लष्करी अनुभवासह सीरियल किलर: सीरियल मर्डरमध्ये शिकण्याची सिद्धांतां लागू करणे. इंटरनॅशनल जर्नल ऑफ ऑफेंडर थेरपी आणि तुलनात्मक गुन्हेगारी, 46 (4), 453-465. Castle, T., & Hensley, C. (2002). Serial killers with military experience: Applying learning theory to serial murder. International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology, 46 (4), 453-465.
- 5) *मोर्स, एस. जे. (2011). सायकोपॅथी - व्हॉट इज सायकोपॅथी ?. लॉ लायब्ररी - अमेरिकन लॉ अँड लिगल इन्फॉर्मेशन. क्राईम अँड जस्टिस vol 3.
- 6) Morse, S. J. (2011). Psychopathy – What Is Psychopathy?. Law Library – American Law and Legal Information. Crime and Justice Vol 3
- 7) *नॉरिस, जे. (1988). सीरियल किलर. लंडन: डबलडे.
- 8) Norris, J. (1988). Serial Killers. London: Doubleday.
- 9) *Singer, S. D आणि Hensley, C (2004). लर्निंग थियरी ऑफ चार्ल्डहूड अँड अडल्सन फायरसेटिंग थियरी: कॅन इट लीड टू सीरियल थियरी, इंटरनॅशनल जर्नल ऑफ ऑफेंडर थेरपी अँड कम्प्रीतिव क्रीमिनोलॉजी, 48 (4): 48, 461-476. Singer, S. D and Hensley, C (2004). Learning theory to childhood and adolescent firesetting: Can it lead to serial murder. International journal of offender therapy and comparative criminology, 48 (4): 48, 461-476.
- 10) *(अमेरिकन प्रेडेटर मॉरीन कॉलाहान द्वारे) (American predator by Maureen Callahan)